

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 6C/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1718201627
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Vícenová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2020:1718201627.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok samosudkyňou Mgr. Luciou Vícenovou žalobcov: 1/ Z. S., J.. XX.XX.XXXX, G. H. U. XXX/XX, XXX XX N. Z., 2/ I. S., J.. XX.XX.XXXX, G. H. XXX/XX, XXX XX J. S. J. I., 3/ Z. S., J.. XX.XX.XXXX, G. H. U. XX, XXX XX N. Z., 4/ E. Š., J.. XX.XX.XXXX, G. K. K. X, XXX XX N. Z., žalobcovia zastúpení: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Hlavná 31, 917 01 Trnava proti žalovaným: 1/ Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO: 36 062 235, so sídlom Trnavská cesta 82, 826 58 Bratislava, zast. MGA IURIS s.r.o., so sídlom Pri starej prachárni 10, 831 04 Bratislava, 2/ LeasePlan Slovakia s.r.o., IČO: 44 558 970, so sídlom Ševčenkova 34, 851 01 Bratislava, zast. BOHUNICKÝ & Co. s.r.o., so sídlom Lermontovova 16, 811 05 Bratislava, 3/ Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava o náhradu škody a ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1/ sumu 2.500,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd vo zvyšku žalobu žalobcu 1/ z a m i e t a .

III. Žalovaný 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 1.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd vo zvyšku žalobu žalobcu 2/ z a m i e t a .

V. Žalovaný 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 3/ sumu 2.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VI. Súd vo zvyšku žalobu žalobkyne 3/ z a m i e t a .

VII. Žalovaný 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 4/ sumu 1.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

VIII. Súd vo zvyšku žalobu žalobkyne 4/ z a m i e t a .

IX. Súd žalobu voči žalovanému 2/ z a m i e t a .

X. Súd žalobu voči žalovanému 3/ z a m i e t a .

XI. Žalobcovia 1/, 2/, 3/ a 4/ majú nárok na náhradu trov konania proti žalovanému 1/, každý v rozsahu 100% zo sumy im priznanej.

XII. Žalovaný 2/ má nárok na náhradu trov konania proti žalobcom 1/, 2/, 3/ a 4/ v rozsahu 100% s tým, že plnením jedného zo žalobcov zaniká do výšky poskytnutého plnenia povinnosť ostatných žalobcov.

XIII. Žalovaný 3/ má nárok na náhradu trov konania proti žalobcom 1/, 2/, 3/ a 4/ v rozsahu 100% s tým, že plnením jedného zo žalobcov zaniká do výšky poskytnutého plnenia povinnosť ostatných žalobcov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobným návrhom doručeným dňa 03.08.2018 (č.l. 8) sa žalobca 1/ domáhal proti žalovaným zaplata nia náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- eur a náhrady škody vo výške 1.900,- eur s úrokom z omeškania, žalobca 2/ náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur, žalobkyňa 3/ náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 40.000,- eur a žalobkyňa 4/ náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 30.000,- eur. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 3.8.2015 v čase o 8,59 hod došlo v obci N. Z. na chodníku pri štátnej ceste II/502, km 13,240 k dopravnej nehode, a to tak, že doposiaľ neznámy vodič na neznámom vozidle jazdiaci v smere od G. K. H. U. pri odbočovaní doľava na ulicu K., na svetelnej križovatke vošiel do križovatky, kde oproti idúci vodič F.. V. V. jazdiaci na služobnom vozidle Škoda Octavia, ev. č. G. XXX O. I. N. Q. K. na Bratislavu, v snahe vyhnúť sa zrážke s neznámym vodičom strhol riadenie doprava, vyšiel na chodník, kde narazil do múru budovy č. XX J. H. U., následne do chodkyne M. S., J.. XX.X.XXXX idúcej po chodníku a ostal zakliesnený medzi múrom domu č. XX a betónovým múrom podchodu. M. S. (ďalej „nebohá“ alebo „poškodená“) podľahla následkom zranení spôsobených dopravnou nehodou. Žalobca 1/ a žalobca 2/ sú synovia nebohej. Žalobkyňa 3/ a žalobkyňa 4 / sú vnučkami nebohej (dcéry žalobcu 1). Vo veci šetrenia príčin a okolností dopravnej nehody je na Okresnom riaditeľstve PZ v Pezinku, odbor kriminálnej polície, 1. oddelenie vyšetrovania vedené pod Č.: Q.-XX/X-I.-K.-XXXX trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenia nebohej podľa § 149 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona, ktoré je t.č. prerušené nakoľko sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Z vykonaného dokazovania bolo zistené, že jedinou príčinou dopravnej nehody, a tým aj usmrtenia nebohej, bola nesprávna technika jazdy neznámeho vodiča neznámeho motorového vozidla. Žalovaná 1/ bola zriadená zákonom č. 381/2001 Z.z., aby poskytla poškodenému z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu na zdraví a náklady pri usmrtení spôsobené prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba (§ 24 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z.). Žalovaný 2/ je vlastníkom a prevádzateľom motorového vozidla ev. č. G. XXX O., ktorého prevádzkou boli nebohej spôsobené smrteľné zranenia. V čase dopravnej nehody mal žalovaný 2/ uzavretú poistnú zmluvu o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel so žalovaným 3/. V príčinnej súvislosti so smrťou nebohej došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcov na súkromný a rodinný život. Pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného 1/ považovali žalobcovia za danú, nakoľko zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že smrť nebohej bola spôsobená porušením povinností neznámeho vodiča neznámeho motorového vozidla podľa zákona o cestnej premávke a teda k vynaloženiu nákladov pri usmrtení nebohej a k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba a žalovaný 1/ je tak povinný z poistného garančného fondu vyplatiť poškodeným uplatnené nároky. Vecnú legitimáciu žalovaného 2/ odvodzovali od zodpovednosti žalovaného 2/ za smrť nebohej ako prevádzateľa motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda. A napokon vecnú legitimáciu žalovaného 3/ odvodzovali od skutočnosti, že žalovaný 2/ ako prevádzateľ osobného motorového vozidla, ktorým bola zapríčinená dopravná nehoda mal v čase nehody uzatvorenú poistnú zmluvu so žalovaným 3, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Názory odôvodnili § 11 a nasl., § 420 ods. 1, § 427 Občianskeho zákonníka, § 15 ods. 1, § 24 ods. 2 písm. a), § 24 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z.z. Žalobcovia ďalej uviedli, že prevádzkou (protiprávnym konaním neznámeho vodiča) neznámeho motorového vozidla došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov na súkromie ako jedného z osobnostných práv fyzickej osoby, zakotveného nielen v ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale i v čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, v čl. 17 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Z obsahu ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že právo na súkromie zahŕňa i právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, keď súčasťou súkromného života je tiež život rodinný zahrňujúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými, a to bez ohľadu na to, či spolu trvale žijú alebo nie, pričom protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Žalobcovia ďalej opísali ich nesmierne blízky vzťah s nebohou a následný šok a neopísateľný žiaľ spôsobený smrťou nebohej. Vzhľadom na všetky okolnosti, predovšetkým na intenzitu, rozsah a trvanie nepriaznivých následkov bolo podľa názoru žalobcov zrejmé, že žiadna forma morálneho

zadosťučinenia podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nepostačuje k tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená nemajetková ujma na strane žalobcov, ktorých právo na ochranu osobnosti bolo porušené zásahom s neodstrániteľnými následkami. S poukazom na uvedené, súčasne si uvedomujúc, že ani žiadna hmotná satisfakcia nemôže odčiniť dopad tejto tragickej udalosti, ale iba zmierniť jeho nemajetkovú ujmu, sa domáhali žalobcovia od žalovaných náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nárok na náhradu škody žalobca 1/ odôvodnil § 449 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 2 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., keď v príčinnej súvislosti so smrteľnou dopravnou nehodou, vynaložil žalobca 1/ peňažné prostriedky spojené s pohrebom vo výške 1.800,- eur a tiež 100,- eur na zriadenie pomníka.

2. Žalovaný 1/ navrhol žalobu voči nemu zamietnuť, pričom namietol výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú považoval za neprimeranú a poukázal na skutočnosť, že pri úmrtí obetí násilných trestných činov majú ich pozostalí podľa § 12 ods. 2 a § 13 zák. č. 274/2017 Z.z. (ale aj podľa § 5 ods. 1 druhá veta a § 6 zák. č. 215/2006 Z.z.) právo na odškodnenie vo výške 50-násobku minimálnej mzdy s tým, že celkový výška odškodnenia nesmie presiahnuť 50-násobok minimálnej mzdy, čo je v danom prípade 19.000,- eur. Mal za to, že nie je pasívne vecne legitimovaný, nakoľko náhrada nemajetkovej ujmy nie je „krytá“ povinným zmluvným poistením podľa zákona č. 381/2001 Z.z. Poprel existenciu príčinnej súvislosti medzi prevádzkou vozidla žalovaného 2/ a neznámeho vozidla a žalobcami uplatnenými nárokmi, keď za priamu príčinu nemajetkovej ujmy, ktorá mala žalobcom vzniknúť, označil smrť M. S. ako samotný následok tejto prevádzky. Občiansky zákonník totiž existenciu príčinnej súvislosti vyžaduje práve a len medzi neoprávneným zásahom a v súvislosti s ním vzniknutou ujmom, a nie medzi udalosťou, ktorá je už následkom neoprávneného zásahu a ďalšou ujmom, ktorá je vyvolaná následkom samotného zásahu. Výšku uplatnenej náhrady škody považoval za nepreukázanú. Napokon vytkol žalobcom, že svoje nároky voči nemu neuplatnili pred začatím súdneho konania a dozvedel sa o nich až zo žaloby, kvôli čomu potom žalovaný 1/ neporušil povinnosť podľa § 11 ods. 6 zák.č. 381/2001 Z.z. a žalobcovi 1/ nevzniklo právo na úroky z omeškania a žalovaný 1/ ani nie je povinný poskytnúť žalobcom náhradu trov konania. Žalobcovia totiž žalovanému 1/ škodu neoznámili, ani nepreukázali. Poukázal ďalej na skutočnosť, že objednávateľom služieb spojených s pohrebom v celkovej výške 1.218,60 euru spoločnosti Silentia, s.r.o. bol žalobca 2/, ktorý tiež zaplatil sumu 110,- eur za výkop hrobu nebohej. Teda žalobca 1/vynaloženie týchto nákladov ním samým v konaní nepreukázal.

3. Žalovaný 2/ navrhol žalobu voči nemu zamietnuť, nakoľko nároky vznesené žalobcami žalobou sú zjavne premlčané a z dôvodu vznesenia námietky premlčania ich nemožno súdom priznať; žalovaný 2/ nie je pasívne vecne legitimovaný vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pretože nie je osobou, ktorá je v zmysle ust. § 13 Občianskeho zákonníka za prípadný zásah do osobnostných práv žalobcov zodpovedná (týmto môže byť len osoba, ktorá takýto zásah priamo spôsobila); vo vzťahu k nároku na náhradu škody je potrebné aplikovať liberačný dôvod, pretože je zrejmé, že škoda bola spôsobená okolnosťou, ktorá nemala pôvod v prevádzke, a žalovaný 2/ (ako aj vodič motorového vozidla Škoda Octavia) vykonali všetko úsilie, ktoré bolo objektívne možné od nich a ich právneho postavenia v danej veci očakávať; žalobcovia nepreukázali „blízky vzťah“ k zomrelej, jej zdravotný stav ani dôvodnosť žiadanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy; pri posudzovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné vziať na zreteľ vysoký vek zomrelej.

4. Žalovaný 3/ navrhol žalobu voči nemu zamietnuť, nakoľko považoval nároky žalobcov za premlčané, namietol ďalej svoju pasívnu vecnú legitimáciu, čo do zodpovednosti za škodu podľa § 427 Občianskeho zákonníka zdôraznil potrebu aplikácie liberačného dôvodu podľa § 428 Občianskeho zákonníka, čo do zodpovednosti za zásah do osobnostných práv zdôraznil, že podmienka protiprávnosti zásahu do osobnosti fyzickej osoby nie je naplnená, nakoľko technika riadenia vodiča motorového vozidla D.: G. bola v zmysle znaleckého posudku správna. Výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy považoval za neprimerane vysokú a neopodstatnenú a výšku uplatnenej náhrady škody za nepreukázanú.

5. Žalobcovia v replike k vyjadreniu žalovaných ohľadom pasívnej vecnej legitimácie žalovaného 2/ poukázali na skutočnosť, že pôvodcom zásahu do osobnostných práv bolo služobné vozidlo riadené zamestnancom žalovaného 2/. Za neoprávnený zásah spôsobený pracovníkom právnickej osoby zodpovedá právnická osoba v zmysle analógie podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Smrť nebohej bola spôsobená zrážkou so služobným vozidlom vo vlastníctve žalovaného 2/. Vodič tohto vozidla mohol v zmysle znaleckého posudku stretu s nebohovou zabrániť správnou technikou jazdy (maximálne brzdenie a vyhýbanie). Vodič služobného vozidla teda porušil § 415 Občianskeho

zákonníka. Ohľadom „priamosti“ príčinnej súvislosti namietanej žalovanými upozornili na nepresnosť, ktorou argumentujú žalovaní, a to že oddeľujú spôsobenie smrti alebo jej a pretrhnutie interpersonálnych väzieb so žalobcami spôsobom, že medzi týmito javmi neexistuje priama príčinná súvislosť. V danom prípade je neoprávneným zásahom náhle protiprávne prerušenie rodinných vzťahov žalobcov s nebohou spôsobené prevádzkou motorových vozidiel. Medzi týmito javmi existuje priama ničím neprerušená príčinná súvislosť (kauzálna reťaz). Argumentácia žalovaného 1/ by znamenala, že protiprávne spôsobenie smrti, nie je nikdy príčinou zásahu do rodinného života pozostalých so zosnulým. Takéto argumenty v podstate popierajú dlhoročnú kontinuálnu rozhodovaciu prax súdov ohľadom nárokov pozostalých po dopravných nehodách.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a výsluchmi žalobcov:

7. Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku Oddelenie výkonu služby a dopravných nehôd Č.: Q.-XX/DI-K.-XXXX zo dňa 03.08.2015 o začatí trestného stíhania vo veci prečinu usmrtenie súd zistil, že dňa 3.8.2015 v čase o 8,59 hod došlo v obci N. Z. na chodníku pri štátnej ceste II/502, km 13,240 k dopravnej nehode, a to tak, že doposiaľ neznámy vodič na neznámom vozidle jazdiaci v smere od G. K. H. U. pri odbočovaní doľava na ulicu K., na svetelnej križovatke vošiel do križovatky, kde oproti idúci vodič F. V. V., J. XX.X.XXXX, Y. G. N. W.. Č.. XXXX/XX, K. jazdiaci na vozidle Škoda Octavia, D.. Č.. G. XXX O. I. N. Q. K. na Bratislavu, v snahe vyhnúť sa zrážke s neznámym vozidlom strhol riadenie doprava, vyšiel na chodník, kde narazil do múru budovy č. XX J. H. U., následne do chodkyne M. S., J.. XX.X.XXXX idúcej po chodníku a ostal zakliesnený medzi múrom domu č. XX a betónovým múrom podchodu, pričom pri dopravnej nehode M. S. utrpela zranenia, ktorým v NsP Kramáre v Bratislave podľahla, alkohol u vodiča zistený nebol.

8. Z úmrtného listu súd zistil, že M. S., V. V., J.. XX.XX.XXXX L. O. XX.XX.XXXX. Z rodných listov súd zistil, že žalovaný v 1/ a žalovaný 2/ sú synmi zomr. M. S.. Žalovaná 3/ a žalovaná 4/ sú vnučky zomr. M. S..

9. Zo zdravotného profilu krajiny Slovensko za rok 2017 vypracovaného Európskou komisiou súd zistil priemernú dĺžku života žien v SR vek 80,2 roka.

10. Z rámcovej zmluvy o nájme vozidiel a správe vozového parku č. XXXXXX zo dňa 04.04.2005 a z Doplnkovej zmluvy k Rámcovej zmluve o nájme vozidiel a správe vozového parku č. XXXXXX zo dňa 01.05.2014 súd zistil, že osobné motorové vozidlo Škoda Octavia s Š. G. ako predmet nájmu poskytol žalovaný 2/ ako prenajímateľ spoločnosti N. - N. N..V..Q.. ako nájomcovi. Z bodu 2.1 všeobecných zmluvných podmienok nájmu vozidiel a správy vozového parku súd zistil, že prenajímateľ zostáva po celú dobu trvania nájmu výhradným vlastníkom vozidla, prenajímateľ je tiež uvedený ako držiteľ vozidla v Technickom preukaze. Riadnym odovzdaním vozidla a následným podpisom Doplnkovej zmluvy udeľuje prenajímateľ nájomcovi právo užívať vozidlo po dobu stanovenú v Doplnkovej zmluve v súlade s právnymi predpismi SR. Podľa bodu 3.4.2. prenajímateľ uhradí poistné povinného zmluvného poistenia (povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom) a bude ho platiť počas celej doby trvania nájmu.

11. Z objednávky č. XXX/MT/XXXX N. N. kompletne pohrebné služby súd zistil, že žalovaný 2/ si objednal pohrebné služby spolu vo výške 1.218,60 eur, ktorá suma bola vyúčtovaná dokladom z registračnej pokladnice zo dňa 06.08.2015. Prijmovým pokladničným dokladom zo dňa 08.08.2015 H. E. Z. potvrdilo prijatie sumy 110,- eur od žalovaného 2/ za výkop hrobu. Dokladom z registračnej pokladnice zo dňa 08.08.2015 spoločnosť G. V. Y. N..V..Q.. K. W. N. vyúčtovalo sumu 502,31 eur za jedlo, alkoholické a nealkoholické nápoje.

12. Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku Odbor kriminálnej polície ČVS: Q.-XX/X-I.-K.-XXXX zo dňa 02.06.2016 súd zistil, že trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenie bolo prerušené, nakoľko sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Žalobca 1/ podal proti uzneseniu sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry Pezinok zamietol, pretože nebola dôvodná. V odôvodnení uznesenia o odmietnutí sťažnosti skonštatoval, že policajť zabezpečil do spisového materiálu všetky dostupné podklady pre to, aby objektívne zistil skutkový stav. Z podkladov vyplýva, že skutok sa stal, je trestným činom, ale zistený skutkový stav nepostačuje na to, aby bolo konkrétnej osobe vznesené obvinenie a neexistujú žiadne iné dôkazné prostriedky na ustálenie

páchateľa. Prokurátor po dôkladnom oboznámení so znaleckým posudkom č. 77/2015 uviedol, že zo znaleckého posudku vyplýva skutočnosť, že vodič vozidla Škoda Octavia reagoval z technického hľadiska včas na neznáme odbočujúce vozidlo a skutočnosť, že technika vodiča neznámeho vozidla, ktorý odbočoval doľava, nebola z technického hľadiska správna, nakoľko tento nedal prednosť v jazde vodičovi vozidla Škoda Octavia. Vodič neznámeho vozidla vytvoril vodičovi Škoda Octavia z technického hľadiska prekážku náhlu a zároveň vytvoril vozidlu Škoda kolíznu situáciu. Príčinou dopravnej nehody medzi vozidlom Škoda Octavia a chodkyňou bola z technického hľadiska nesprávna technika jazdy vodiča neznámeho vozidla. Vodič vozidla Škoda Octavia reagoval na kolíznu situáciu, ktorú vytvoril vodič neznámeho vozidla, z technického hľadiska správne. Technický stav vozidla Škoda Octavia pred nehodou bol vyhovujúci a nebola zistená žiadna chyba na vozidle. Znalec podrobne rozobral 4 alternatívy možností zabránenia nehode vodičom Škoda. Prokurátor zdôraznil, že zároveň znalec uviedol, že uvedené 4 alternatívy je potrebné z technického hľadiska brať ako čisto teoretickú možnosť, nakoľko vodič vozidla Škoda reagoval z technického hľadiska správne - vyhýbal sa s vozidlom Škoda do opačného smeru vzhľadom na smer, odkiaľ prekážka vznikala. Z predmetného znaleckého posudku podľa prokurátora celkom jasne a zreteľne vyplýva, že z technického hľadiska bolo jedinou príčinou dopravnej nehody nesprávna technika jazdy neznámeho vozidla. Vodič vozidla Škoda Octavia ani chodkyňa z technického hľadiska nepochybili a ich konanie nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. Prokurátor skonštatoval, že technické závery poskytnuté znalcom v súlade s predmetnými výsluchmi, ktoré boli vo veci vykonané poskytujú dostatočný podklad na to, aby bolo možné vyvodiť právny záver, že vinníkom predmetnej dopravnej nehody bol vodič neznámeho vozidla. Ing. Rozkoš viedol vozidlo Škoda Octavia v súlade so všetkými platnými ustanoveniami viažucimi sa k vedeniu motorového vozidla a za následok, ktorý vznikol (usmrtenie chodkyne) nemôže preto niesť právne následky a zodpovednosť. Znalecký posudok považoval prokurátor za jasný, prehľadný a zrozumiteľný. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o čiastočnom nebrzdení vozidla Škoda počas vyhýbacieho manévru prokurátor dodal, že uvedené nie je z technického a ani právneho hľadiska podstatné a je zrejmé, že vodič vozidla Škoda viedol vozidlo správne, na ním nezavinenu kolíznu situáciu (vyvolanú neznámym vozidlom) reagoval správne.

13. V znaleckom posudku č. XX/XXXX vypracovaného znalcom z odboru doprava cestná F. Y. H. bola označená ako príčina dopravnej nehody medzi osobným motorovým vozidlom škoda Octavia a chodkyňou nesprávna technika jazdy vodiča neznámeho vozidla, ktorý nedal prednosť v jazde vodičovi vozidla škoda a vytvoril vodičovi vozidla škoda kolíznu situáciu. Na takto vytvorenú kolíznu situáciu reagoval vodič vozidla Škoda z technického hľadiska v zásade správne. Vzhľadom k tomu, že nie je možné kvôli celkovej dopravnej situácii v mieste dopravnej nehody sa jednoznačne vyjadriť z technického hľadiska k technike jazdy vodiča vozidla Škoda, nie je možné z technického hľadiska ani jednoznačne posúdiť vplyv vodiča vozidla Škoda na priebeh, resp. následky dopravnej nehody. Znalec ďalej konštatoval, že na vozidle Škoda sa pred dopravnou nehodou nevyskytovala žiadna chyba, jeho technický stav bol vyhovujúci a vozidlo bolo spôsobilé na premávku na pozemných komunikáciách. Znalec opísal 4 možnosti zabránenia dopravnej nehode zo strany vodiča vozidla Škoda, ku ktorým uviedol, že z technického hľadiska je potrebné ich brať ako čisto teoretickú možnosť zabránenia dopravnej nehode z dôvodu, že v danom konkrétnom prípade vodič vozidla Škoda vzhľadom na celkovú dopravnú situáciu reagoval z technického hľadiska správne.

14. Z výsluchu žalobcu 1/ súd zistil, že žalobca 1/ s rodinou sa museli presťahovať, nakoľko nehoda sa stala kúsok od miesta, kde bývali, dom ktorý zrekonštruovali, predali pod cenu a nasťahovali sa asi 500 metrov ďalej do domu, ktorý následne museli rekonštruovať. V tomto s manželkou doposiaľ bývajú. Uviedol, že mama nechcela bývať sama a keďže žalobca 1/ s manželkou pracovali, teda cez deň by s ňou nemohli byť, spoločne s mamou sa rozhodli umiestniť ju do Domova seniorov. Nebohá mala problém s krvným tlakom, držala sa však zdravotne inak dobre. A pokiaľ sa týka kontaktu s mamou tak boli denno-denné, pretože mala psíka, ktorý bol u nich a chodili ho spolu venčiť ráno aj večer. K okolnostiam, za akých sa dozvedeli o smrti matky uviedol, že boli na dovolenke v Bulharsku. Boli s manželkou 4. deň na dvojtýždňovej dovolenke, ktorá sa im zmenila na moru. O smrti mamy sa dozvedel na fakultatívnom výlete, keď mu volala dcéra, že ju zrazilo auto, keď išla k nim ako každé ráno a bola doma mladšia dcéra, ktorej zavolať kvetinárka, nebolo možné s ňou rozprávať, že mu zavolať neskoršie. Strata mamy ich ovplyvnila zdravotne, a to mentálne zdravie, aj fyzické. Nerátali s takým záverom vyšetrovania, že vlastne zabilo človeka auto na chodníku a vodičovi sa nič nestalo. Keď sa to má vyjadriť peniazmi, bolo by mu to zadosťučinením, áno, zmiernilo by to jeho ujmu, že všetky tie poistenia, ktoré sa platia, sa aj plnia.

15. Z výsluchu žalobcu 2/ súd zistil, že jeho mama bola úprimný človek, veriaci, bola po dobu 20 rokov, teda od smrti otca jediný rodič, ktorého mal. Do r. 2008 žili v spoločnej domácnosti, potom sa presťahoval, kúpil byt, oženil sa. Zostal s mamou v kontakte, vracali sa domov jej pomáhať, zobrala dobre aj jeho manželku, vzťahy mali dobré, veľmi si priala vnuka, vnučku, čo sa jej vyplnilo až 1 rok pred jej smrťou. Mama bola zdravá, samostatná až na to, že na ňu zle pôsobila samota. Na základe toho sa rozhodli presťahovať ju bližšie k nim, do N.Y. Z., chceli jej umožniť jeseň života prežiť v blízkosti rodiny. Mala rada prechádzky, navštevovala vnučky. Pre žalobcov to bolo uľahčenie, lebo bola dostupnejšia. Po smrti mamy, po nehode, čo sa dozvedel od manželky, ktorej volala neter, dovolala sa mu do práce, odišiel z práce, zobrali dcéru a odcestovali do Bratislavy. Po ceste sa dozvedel, že mama v nemocnici skonala. Brat bol na dovolenke, tak veci súvisiace s pohrebom zariaďoval žalobca 2/. Stretli sa s bratom až na pohrebe. Po nehode stratil spojenie s rodičom, nestihol sa ani rozlúčiť. Pre rodinu bola strata starej mamy šok, lebo bola vitálna, samostatná, očakávali, že ešte prežije veľa rokov, bude sa tešiť s vnučkou, na ktorú sa tešila a jediné, čo ho teší, že 3 dni pred smrťou videla vnučku a jej prvé kroky.

16. Z výsluchu žalobkyne 3/ súd zistil, že v Českej republike začala študovať od r. 2012, potom vo Francúzsku a od r. 2017 začala pracovať ako živnostník. Stará mama bola jej jediný starý rodič, ktorého mala, keď bola malá. Mali veľmi blízky vzťah a keď študovala v Prahe, boli v telefonickom kontakte. Bolo to vzájomné, keď prišla k nej alebo ona prišla za žalobkyňou 3/ do Prahy. Mali kamarátsky vzťah. Nehoda sa stala v lete, kedy mali na seba viac času a bohužiaľ to vyšlo tak, že ju mala na starosti, keď boli jej rodičia na dovolenke a po spoločne strávenom víkende boli dohodnuté, že stará mama príde za ňou a cestou k nej sa stala nehoda. Žalobkyňa 3/ dobehla na miesto nehody a snažila sa zavolať čo najskôr pomoc. Už sa to nepodarilo.

17. Z výsluchu žalobkyne 4/ súd zistil, že bola na starú mamu od malička naviazaná, trávievala u nej väčšinu prázdnin, mali veľmi blízky, pekný vzťah, bola pri rozhodnutiach, životných krokoch, bola jej vzorom v hodnotách, bola s ňou dosť často v kontakte, chodievala k nej často, aj s priateľmi, rodičmi, veľmi rada vítala mladých ľudí, bola jej blízkou osobou. Čo sa týka nehody, keď sa to dozvedela, bola v práci, nevedeli, kam ju odviezli. Žalobkyňa 4/ zisťovala, kde má ísť, povedali jej, že je na Kramároch na JIS, kde čakala 5 hodín, chcela byť spojku pre svojich rodičov, ktorí boli na dovolenke. Vyrovnávanie sa so smrťou starej mamy bolo a je ťažké. Stará mama bývala v rodisku môjho otca v Mošovciach a rok pred smrťou sa presťahovala do Domova seniorov evanjelickej cirkvi vo N. Z.. Nakoľko v S. bývala v trojpodlažnom rodinnom dome s veľkým hospodárstvom a mala vysoký vek a starý otec už nežil. Do Domova seniorov odišla z toho dôvodu, že chcela mať svoje súkromie, tam vlastne dostala svoju garsónku, bývať k rodičom nemohla ísť, nakoľko nemali toľko priestoru, snažili sa im nájsť nejaký menší domček, avšak to sa nepodarilo. Navštevovali ju v Domove seniorov alebo ona prišla k žalobcom alebo trávili spolu čas na bohoslužbách. Stravovala sa v jedálni pre všetkých, raňajky, večere si robila sama. Mala 76 rokov.

18. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

19. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Toto právo sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej lehote, ktorá je v súlade s ust. § 100 Občianskeho zákonníka 3 roky. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.11.2012, sp.zn. 2 Cdo 194/2011 - R 58/2014).

21. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Občianskeho zákonníka je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.02. 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

22. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

23. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

24. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

25. K námietkam premlčania súd uvádza, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali voči žalovaným nemajetkovej ujmy a žalobca 1/ aj zaplata majetkovej škody. Pri takomto nároku platná právna úprava umožňuje poškodenému subjektu domáhať sa náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy proti vodičovi motorového vozidla (§ 420 Občianskeho zákonníka), proti prevádzateľovi motorového vozidla (§ 427 Občianskeho zákonníka) alebo proti poisťovateľovi (§ 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení). Je len na poškodenom, či sa rozhodne svoj nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatniť iba voči niektorému z týchto zodpovednostných subjektov, alebo voči všetkým. V prípade ak sa poškodený rozhodne uplatniť svoj nárok len voči niektorému z týchto subjektov, k spočívaniu alebo pretrhnutiu premlčacej doby môže dôjsť iba voči tomuto subjektu. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nemožno vyvodiť záver, aby uplatnením nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy voči ktorémukoľvek z troch rozdielnych zodpovednostných subjektov plynula jednotná premlčacia doba voči všetkým subjektom a táto sa riadila rovnakými pravidlami, teda aj pravidlami o spočívaní lehoty a jej pretrhnutí. Lehota na uplatnenie nároku voči každému z troch rozdielnych zodpovednostných subjektov nesúcich zodpovednosť za vzniknutú majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu na základe rôznych zákonných ustanovení preto začína plynúť a plynie osobitne.

26. Súd má za to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnený voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ premlčaný nie je, nakoľko trojročná premlčacia doba začala plynúť dňa 04.08.2015 (deň nasledujúci po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv smrťou M. S. v dôsledku dopravnej nehody), uplynula dňa 04.08.2018 a žaloba bola doručená na súd dňa 03.08.2018 (č.l. 8), teda pred uplynutím premlčacej doby. Na pečiatke Okresného súdu Pezinok na žalobe je dátum podania 06.08.2018, avšak z doručky je zrejme, že žaloba bola doručená do elektronickej schránky súdu dňa 03.08.2018 o 21:49, čo bol piatok, po pracovnej dobe, preto bola vytlačená následne, v ďalší pracovný deň, teda pondelok 06.08.2018.

27. Premlčanie nároku na náhradu škody vo výške 1.900,- eur súd posudzoval osobitne voči každému žalovanému. Nárok na náhradu škody vo výške 1.900,- eur uplatnený voči žalovanému 1/ súd považuje za premlčaný, nakoľko nárok bol uplatnený po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, keď žalobca 1/ sa o tom, kto zodpovedá za škodu (neznámy vodič) dozvedel najneskôr z uznesenia Č.: Q.-XX/X-I.-K.-XXXX o prerušení trestného stíhania, ktoré bolo jeho právnenému zástupcovi doručené dňa 08.06.2016. Spočívanie premlčacej doby sa na nárok uplatnený voči žalovanému 1/ nevzťahuje, nakoľko žalovaný 1/ nepatrí medzi subjekty trestného konania. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 08.06.2016 a uplynula dňa 08.06.2018, teda nárok žalobcu 1/ proti žalovanému 1/ na náhradu majetkovej škody je premlčaný, keďže žaloba bola podaná až 03.08.2018. Nárok na náhradu škody vo výške 1.900,- eur uplatnený voči žalovanému 2/ a žalovanému 3/ nie je premlčaný, nakoľko žalobca 1/ si nárok na náhradu škody uplatnil v adhéznom konaní dňa 30.09.2015, odkedy premlčacia doba neplynie, tzv. spočíva, pričom žalovaný 2/ a 3/ sú subjektami trestného konania v pozícii poškodených a trestné konanie nie je právoplatne skončené (trestné stíhanie bolo prerušené).

28. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

29. Podľa § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v

peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

30. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „Zákon o PZP“), poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

31. Podľa § 4 os. 2 Zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu: škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, ušlého zisku.

32. Podľa § 4 ods. 4 Zákona o PZP, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 11 ods. 6 Zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

34. Podľa § 11 ods. 7 Zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

35. Podľa § 15 ods. 1 a 2 Zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

36. Podľa § 24 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu na zdraví a náklady pri usmrtení spôsobené prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba.

37. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o PZP poškodený má právo uplatniť nárok na náhradu škody podľa odseku 2 proti kancelárii za rovnakých podmienok, za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi podľa tohto zákona.

38. Podľa § 427 ods.1 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

39. Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

40. Podľa § 428 Občianskeho zákonníka svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

41. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

42. Súd po vykonanom dokazovaní s prihliadnutím na nesporné skutkové okolnosti medzi stranami sporu ohľadne okolností dopravnej nehody uzavrel, že dňa 03.08.2015 o 08:59 hod. došlo vo N. Z. k dopravnej nehode a to tak, že doposiaľ neznámy vodič na neznámom vozidle pri odbočovaní doľava na svetelnej križovatke vošiel do križovatky (nedajúc prednosť v jazde), kde oproti idúci vodič F. V. V. jazdiaci na vozidle Škoda Octavia, D.. Č.. G. XXX v snahe vyhnúť sa zrážke s neznámym vozidlom strhol riadenie doprava, vyšiel na chodník, kde narazil do múru budovy a následne do chodkyne M. S. idúcej po chodníku, pričom pri dopravnej nehode M. S. utrpela zranenia, ktorým v nemocnici podľahla. Príčinou dopravnej nehody medzi osobným motorovým vozidlom škoda Octavia a chodkyňou bola nesprávna technika jazdy vodiča neznámeho vozidla, ktorý nedal prednosť v jazde vodičovi vozidla Škoda a vytvoril vodičovi vozidla Škoda kolíziu situáciu. Samotná smrť M. S. bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla Škoda Octavia. V konaní bolo nesporné, že žalovaný 2/ bol v čase dopravnej nehody vlastníkom a prevádzkovateľom vozidla Škoda (samotný žalovaný 2/ sa v písomných podaniach označuje za prevádzkovateľa motorového vozidla), ktorý mal v čase nehody uzatvorenú poisťnú zmluvu so žalovaným 3/, predmetom ktorej bolo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Škoda Octavia.

43. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka, ktoré je právnym základom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej jednotlivcovi usmrtením jeho blízkej osoby, priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahŕňa právo fyzickej osoby na spoločnosť s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky neoprávnenosti. Týmto znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadostučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

44. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, porušením práva na život jednej z nich môže dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Právo na súkromie totiž zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami, najmä v citovej oblasti tak, aby fyzická osoba mohla rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Protiprávne porušenie týchto vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ustanovení o ochrane osobnosti primeraného zadostučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V takomto prípade je daná aktívna legitímácia tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým, lebo právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby tak, ako to má na mysli aj ust. § 11 Občianskeho zákonníka (Uznesenie KS v Košiciach z 13. 10. 2005, sp. zn. 1 Co 201/2005). Rovnako podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 31. marca 2016, sp. zn. 21Co/60/2015, usmrtenie človeka je vážnym zásahom do súkromia a duševného zdravia blízkych osôb a zakladá právo na náhradu škody na zdraví vo všetkých jej formách vrátane nemajetkovej ujmy, a to s priamym nárokom proti poisťovateľovi.

45. V rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa uplatňuje ako jednotný názor, v zmysle ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami, a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny, je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

46. Ochrana súkromia, vrátane ochrany rodinného života, je garantovaná Ústavou SR. Aktívna legitímácia v prípade neoprávneného zásahu je potom daná tomu subjektu, ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým, keďže právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby tak, ako to má na mysli aj § 11 Občianskeho zákonníka. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, na strane žalobcov ide o rodinných príslušníkov zomr. M. S. - jej synov a vnučky, ktorí síce spolu nežili v spoločnej domácnosti, ale je možné ich považovať za osoby zomrelej blízke a ujmu, ktorú utrpela, dôvodne pociťovali ako vlastnú ujmu. Súd mal za preukázané, že žalobcovia so zomrelou mali nielen formálne príbuzenské, ale intenzívne citové väzby. Z výsluchu žalobcov boli jednoznačne preukázané úzke osobné a citové väzby, ktoré dosahovali medzi zomrelou a žalobcami takú intenzitu, že ich prerušenie súd vyhodnotil ako neoprávnený zásah do práva na ochranu rodinného života, keď porušením práva na život M. S. prišlo k neoprávnenému zásahu do práva na súkromný a rodinný život žalobcov ako synov a vnučiek zomrelej. Súd sa viac ako na zápisnice z pojednávania odvoláva na zvukové záznamy z pojednávania, z ktorých sú emočná nestabilita pri výpovedi o zomrelej, o okolnostiach jej smrti, hnev nad „zbytočnou“ smrťou, smútok všetkých žalobcov za zomrelou viac ako zřejmé.

47. Je nesporné, že v dôsledku práve tohto zásahu (dopravnej nehody s následkom smrti) boli rodinné väzby zomrelej M. S. a žalobcov ako jej najbližších príbuzných definitívne ukončené bez možnosti obnovenia. Takýto zásah bol s ohľadom na závažnosť jeho dôsledkov (smrť matky žalobcov 1/a 2/, starej matky žalobkyň 3/ a 4/) spôsobilý vyvolať ujmu na právach chránených § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka u každého zo žalobcov. Súd mal preto s ohľadom na existenciu kvalifikovaného vzťahu žalobcov a zomrelej M. S. vecnú aktívnu legitímáciu žalobcov za preukázanú.

48. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv je v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nositeľom hmotnoprávnej povinnosti ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobil (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 168/2009). Na to, aby oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti, sa vyžaduje, a zároveň aj stačí, aby išlo o neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti. V prípade takéhoto zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Nevyhnutným primárnym predpokladom jej procesného úspechu je samotná protiprávnosť konania alebo opomenutia odporcu, a na to nadväzujúca prítomnosť kauzálneho nexu. Pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby je daná bezprostredná väzba medzi oprávnenou a povinnou osobou.

49. Pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 1/ považoval súd za danú s poukazom na § 24 ods. 2 písm. a) zák. o PZP, z ktorého žalovanému 1/ vyplýva povinnosť poskytnúť z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu na zdraví a náklady pri usmrtení spôsobené prevádzkou nezisteného motorového vozidla, za ktorú zodpovedá nezistená osoba. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že príčinou dopravnej nehody a tým aj usmrtenia zomrelej bola nesprávna technika jazdy neznámeho vodiča neznámeho motorového vozidla a preto žalovaný 1/ je subjektom povinným poskytnúť poistné plnenie, keď účelom zákona o povinnom zmluvnom poistení je aj náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd a to s poukazom na eurokonformný výklad ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o PZP, podľa ktorého platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku (bližšie pozri bod 53. odôvodnenia).

50. Za pasívne vecne legitimovaného v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy súd považoval aj žalovaného 2/ a to na základe analogického použitia § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda bola totiž vyvolaná osobitou povahou prevádzky motorového vozidla Škoda Octavia, ktorého prevádzkovateľom je žalovaný 2/. Súd má v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 228/2012 zo dňa 26.09.2013 za to, že za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, ktorý bol vyvolaný zvláštnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov zodpovedá analogicky prevádzkovateľ motorového vozidla, teda žalovaný 2/ (§ 853 a § 427 Občianskeho zákonníka). Čo do náhrady majetkovej škody, pasívna vecná legitímácia žalovaného 2/ vyplýva priamo z ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka. Skutočnosť tvrdená žalobcami, že vozidlo Škoda riadil zamestnanec žalovaného 2/, nebola preukázaná, žalovaný 2/ ju vyvrátil predložením Doplnkovej zmluvy k rámcovej zmluve o nájme vozidiel a vozového parku, ktorá preukazuje, že žalovaný 2/ ako prenajímateľ poskytol vozidlo ako predmet nájmu spoločnosti Staropramen - Slovakia s.r.o. ako nájomcovi.

51. Tak, ako sú zvláštnou skupinou zásahov do majetkovej sféry tie prípady, v ktorých škoda bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 a nasl. Občianskeho zákonníka), rovnako osobitnou je aj skupina tých zásahov do osobnostnej sféry, v prípade ktorých nemajetková ujma bola spôsobená prevádzkou dopravných prostriedkov. Pokiaľ je na mieste analogické použitie ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri určení, či zodpovednosť za zásah do osobnostných práv nesie fyzická osoba bezprostredne konajúca alebo právnická osoba, za osobu, je rovnako namieste analogické použitie ustanovenia § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka pri určení subjektu zodpovedného za zásah do osobnostných práv, ktorý bol spôsobený prevádzkou dopravných prostriedkov. Vychádzajúc z uvedeného súd konštatuje, že tak ako podľa okolností konkrétneho prípadu zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla prevádzkovateľ vozidla poškodenému, zodpovedá tento prevádzkovateľ vozidla za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osobe. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.09.2013, sp. zn. 3 Cdo 228/2013).

52. Podľa § 4 ods. 2 Zákona o PZP má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky uvedené v tomto ustanovení, ide teda o právo poisteného voči poisťovateľovi (pričom v súlade s § 15 ods. 1 Zákona o PZP si poškodený nárok môže uplatniť aj priamo proti poisťovateľovi), existencia tohto práva neznamena exkulpáciu priameho pôvodcu zásahu za zásah do osobnostných práv a ani od zodpovednosti za škodu (a ani samotného poisteného, poisťovňa len plní za poisteného). Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ani iný typ poistenia zodpovednosti za škodu) nie je konštruované v právnom poriadku ako liberačný inštitút. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v 3. rade ako poisťovateľa, poukazuje súd najmä na závery vyslovené Najvyšším súdom Slovenskej republiky v jeho rozsudku sp. Zn. 6MCdo 1/2016 zo dňa 31.07.2017, ktorý bol zverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 (R 61/2018), podľa ktorého škodou pre účely Zákona o PZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a v spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. S poukazom na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, s ktorými sa konajúci súd bez najmenej výhrady stotožňuje, považoval súd aj pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného 3/ v spore za danú. Súd sa nestotožnil s námietkami žalovaných 1/ a 3/ ohľadne ich nedostatku pasívnej legitímácie a ich nesúhlas s predmetným judikovaným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky súd považuje za bezpredmetný. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, pričom súd postupoval pri právnom posúdení v súlade s citovanou judikatúrou najvyššej súdnej autority.

53. Vznik právneho vzťahu, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom, je podmienený tým, že ide o zásah neoprávnený a tiež objektívne spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany), je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom, resp. subjektom zásahu).

54. Ohľadom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému 1/ mal súd za preukázané, že nečakaným šokujúcim úmrtím príbuznej žalobcov 1/ až 4/ (matky a starej matky) došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv (práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Zákonom stanovené predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za protiprávny zásah do osobnostných práv žalobcov, ako aj pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, boli naplnené (neoprávnený zásah do chráneného osobnostného práva fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý porušiť osobnosť fyzickej osoby, spočívajúci v náhlom protiprávnom prerušení rodinných vzťahov žalobcov s nebohrou spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Škoda Octavia, nemajetková ujma v osobnostnej integrite žalobcov a príčinná súvislosť medzi nimi).

55. Čo sa týka posúdenia výšky uplatneného nároku žalobcami, nároky fyzickej osoby z titulu neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti upravuje § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide o právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti,

aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá platná právna úprava v prípade, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie, pričom výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

56. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou s prihliadnutím na zákonné kritéria, a to kritérium závažnosti vzniknutej ujmy a kritérium okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä s obsahom na jej intenzitu, rozsah a trvanie. Usmrtenie matky žalobcov 1/ a 2/ a starej matky žalobkyň 3/a 4/ bezpochyby možno považovať za jeden z najväznejších zásahov do súkromia fyzickej osoby a tento zásah vyvoláva ujmu dlhotrvajúcu, rozsiahlu a v zásade ničím nereparovateľnú, preto morálna satisfakcia (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka) nie je postačujúca, žalobcovia majú podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

57. Vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje slovenský právny poriadok žiadne obmedzenia. Pre určenie tejto výšky náhrady nemajetkovej ujmy zakotvuje taxatívne dve kritéria: závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy (čím závažnejšia je čo do intenzity i trvania, tým vyššia by mala byť poskytnutá čiastka peňažného zadosťučinenia) a kritérium okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo (pričom vždy musia byť zisťované okolnosti nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, napríklad, či a aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti pôvodcu neoprávneného zásahu vyúsťujúceho do vzniku ujmy, napr. či išlo na strane pôvodcu neoprávneného zásahu len o určitú ľahkú nebanlivosť alebo naopak o úmysel). Toto kritérium (okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo), predstavuje široko stanovenú možnosť skúmania uplatnenú vo vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, tak aj k osobe, ktorá neoprávnený zásah spôsobila.

58. Obe kritériá vo vzájomnej súvislosti poskytujú súdu v rámci voľnej úvahy možnosť, aby pri určení konkrétnej výšky peňažného zadosťučinenia v súlade s princípom spravodlivosti a proporcionality prihliadnuť na všetky skutočnosti, výsledkom ktorých bol vznik ujmy. Nevyhnutné je zohľadniť aj samotný účel náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá v rámci primeraného zadosťučinenia konania o ochrane osobnosti sleduje predovšetkým funkciu satisfakčnú, pretože rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčíslit', nemajetková ujma, ktorá vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova ani odškodniť nedá. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať, je ohraničená výškou žalobcom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejماً zo žalobného návrhu. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. októbra 2012, sp. zn. 4 Cdo 139/2011)

59. V prejednávanej veci súd vychádzal pri posudzovaní okolností, za ktorých k zásahu prišlo, z výsledkov dokazovania v trestnom konaní, ktoré boli medzi stranami sporu nespornými a to, že jedinou príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy neznámeho vodiča (túto skutočnosť potvrdili samotní žalobcovia v žalobe v bodoch 5., 15. a 19.)

60. Občiansky zákonník nestanovuje pre civilnú sankciu za zásah do osobnostných práv okrem vyššie uvedených objektívnych predpokladov žiadne subjektívne predpoklady na strane pôvodcu zásahu. Ľudský život je najvyššia hodnota, od ktorej sa odvodzujú ostatné hodnoty, preto je súd toho názoru, že poskytnutá satisfakcia musí byť aj účinná, a to nielen vo vzťahu k osobe povinnej, teda pôvodcovi zásahu, ale najmä vo vzťahu k žalobcovi ako subjektu dotknutého zásahom. Takýmto protiprávnym zásahom do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou. Zmyslom takejto satisfakcie je vyvážiť vzniknutú ujmu žalobcu, nakoľko v súdnej veci nie je možné podať reštitučnú žalobu (t.j. žiadať odstránenie následkov neoprávneného zásahu). V prejednávanej veci mal súd za to, že inou formou náhrady, resp. morálnym zadosťučinením, v prípade usmrtenia M. S. vzniknutú ujmu u žalobcov nemožno zmierniť.

61. Žalobca 1/ ako syn zomrelej si uplatnil nemajetkovú ujmu 50.000,- eur, žalobca 2/ ako syn zomrelej si uplatnil nemajetkovú ujmu 20.000,- eur, žalovaná 3/ ako vnučka zomrelej 40.000,- eur a žalobkyňa

4/ ako vnučka zomrelej sumu 30.000,- eur. Súd nepovažoval výšku žalobcami uplatnených nárokov za primeranú napriek tomu, že z hľadiska závažnosti vzniknutej ujmy zohľadnil súd najmä to, že žalobcovia 1/,2/3/ a 4/ náhle, v jedinom okamihu stratili matku a starú matku. Smrť blízkeho rodinného príslušníka je vždy mimoriadnym zásahom do osobnostných práv, mimoriadnosť zásahu je daná už samotným usmrtením, súd považoval preto za vierohodný bez potreby ďalšieho dokazovania opis vnútorného prežívania skutku žalobcov 1/,2/,3/ a 4/. Smútok žalobcov podľa názoru súdu nie je potrebné preukazovať, vyplýva zo všeobecnej ľudskej skúsenosti, keď každá priemerná osoba na mieste žalobcov by bola vystavená nesmiernemu utrpeniu. Výsluchy žalobcov len dosvedčili skutočnosť, že náhlou smrťou zomrelej utrpeli nesmiernu psychickú bolesť, vzhľadom však na ostatné okolnosti (najmä vek zomrelej, vek synov a vnučiek, ekonomická nezávislosť, samostatné domácnosti) považoval výšku žalobcami uplatnených nárokov za neprimerane vysokú.

62. Súd posúdil primeranosť výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy žiadanej žalobcami aj s poukazom na obdobné aktuálne judikované rozhodnutia. Napríklad rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. 8 C 340/2014 zo dňa 09.11.2018 potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Co 32/2019 zo dňa 22.08.2019 bolo v spore, kde bol žalovaný v 1. rade prevádzateľ - právnická osoba zaoberajúca sa odvozom odpadu a žalovaný v 2. rade poisťovňa priznaná plnoletým deťom, ktoré prišli v dôsledku dopravnej nehody o matku, s ktorou žili v spoločnej domácnosti suma 10.000€ a druhé z detí dostalo sumu 6.000€, vo zvyšku bola žaloba zamietnutá. Ďalej napríklad Krajský súd Žilina v rozsudku č.k. 6 Co 207/2018 zo dňa 31.01.2018 potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým priznal rodičom, ktorým pri dopravnej nehode usmrtili syna sumu 8000 € každému. Krajský súd v Trenčíne č.k. 5 Co 107/2019 zo dňa 04.12.2019 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým súd priznal dcéram usmrtenej žalovanej sumu 12.000 € a vo zvyšku žalobu zamietol, pričom dopravná nehoda bola spôsobená vodičom pod vplyvom alkoholu, pričom žalobkyne pôvodne žiadali sumu 30.000€. Krajský súd v Trnave rozsudok č.k. 11 Co 160/2019 zo dňa 24.03.2020 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým priznal synovi zosnulého nemajetkovú ujmu 15.000 € a vo zvyšku žalobu zamietol, kde pri nehode zomreli dve osoby, pričom vinník viedol motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia pod vplyvom alkoholu a z miesta nehody ušiel. Krajský súd Prešov rozsudok č.k. 2 Co 131/2019 zo dňa 20.05.2020 potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým súd priznal manželovi poškodenej, ktorá bola usmrtená pri dopravnej nehode a s ktorou žil v spoločnej domácnosti 57 rokov sumu 10.000 € a dcéram poškodenej, ktoré s ňou nežili v spoločnej domácnosti sumu 4000 €. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 7C/276/2011-96 z 31.5.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/315/2012-125 z 26.11.2012, súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel a priznal náhradu nemajetkovej ujmy každému žalobcovi 10.000,- eur, v dôsledku úmrtia ich matky pri dopravnej nehode (nedbanlivostný trestný čin), rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 16C/627/2015 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 16C/327/2015 zo dňa 10.6.2016 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/214/2016 bola žalobcom 2., 3., 4. ako dospelým synom priznaná nemajetková ujma v sumách 9.000,- Eur, 5.000,- Eur, 4.000,- Eur v súvislosti so smrťou ich otca pri dopravnej nehode, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 8C/21/2014 zo dňa 24.11.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom sp. zn. 8C/21/2014-196 zo dňa 11.1.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/337/2016 zo dňa 28.11.2016 bola žalobcovi 2., 3. každému (dospelému) priznaná suma 7.500,- Eur ako nemajetková ujma v súvislosti so smrťou ich otca pri dopravnej nehode. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 11.05.2017 sp.zn. 9Co/267/2016 priznal maloletému vnukovi zosnulého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur, a to predovšetkým z dôvodu, že so zosnulým starým otcom žil v jednej domácnosti a nahrádzal mu tzv. otcovskú rolu.

63. Napriek preukázanej strate, ktorú žalobcovia smrťou poškodenej utrpeli, treba vziať na zreteľ skutočnosť, že poškodená mala v čase smrti 76 rokov, synovia, aj vnučky boli v čase jej smrti dospelé, nikto z nich nebol na zomrelú odkázaný, všetci viedli samostatné domácnosti. Skutočnosť, že poškodená bola v čase v dobrom zdravotnom stave nebola v konaní preukázaná, práve naopak žalobca 1/ na pojednávaní ako jeden z dôvodov presťahovania mamy bližšie k jeho bydlisku, aby nebola sama, uviedol, že niekoľkokrát bola u poškodenej záchranka kvôli problémom s krvným tlakom (nie je zachytené v zápisnici, ale je zaznamenané na zvukovom zázname z pojednávaní). Žalobcovi 1/ súd priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.500,- eur, teda v sume vyššej ako ostatným žalobcom a to s ohľadom na skutočnosť, že bol s matkou v dennodennom kontakte, teda zásah do jeho práva na súkromný a rodinný život sa dá považovať za závažnejší v porovnaní s ostatnými žalobcami. Žalobcovi 2/ priznal súd 1.000,- eur, teda v sume nižšej ako žalobcovi 1/ vzhľadom na vzdialenosť jeho bydliska od bydliska zomrelej (cca 100 km) a vzhľadom na skutočnosť, že bol zamestnaný, nemohol byť s

poškodenou v intenzívnom osobnom kontakte, teda zásah do jeho práva na súkromný a rodinný život bol v menšom rozsahu ako pri žalobcovi 1/. Taktiež žalobkyňa 3/ vzhľadom na skutočnosť, že žije v Prahe, nemohla byť v pravidelnom intenzívnom kontakte so zomrelou. Súd jej však priznal 2.000,- eur, teda vo viac ako žalobcovi 2/ a žalovanej 4/ s ohľadom na traumatizujúce okolnosti nasledujúce bezprostredne po dopravnej nehode, ktorých bola svedkom. Žalobkyňa 4/ súd priznal 1.000,- eur taktiež vzhľadom na samostatné domácnosti, neodkázanosť na poškodenú, sporadický kontakt so zosnulou, teda menej intenzívny zásah do práva na súkromný a rodinný život. Súd dospel k záveru, že v danom prípade sú uvedené sumy primeranou náhradou nemajetkovej ujmy vzhľadom na všetky posudzované kritériá ako aj judikatúru súdov v obdobných sporoch a vo zvyšnej časti ich žalobu zamietol.

64. Priznané sumy nevybočujú z rámca priznaných náhrad v porovnateľných prípadoch. V rámci komparatívnych úvah súd prihliadol na už priznané náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým deťom a vnukom (v prípadoch dopravných nehôd). V prejednávanej veci súdu nebol preukázaný mimoriadne masívny zásah do osobnostných práv (mimoriadny stupeň emočných útrap, odkázanosti, naviazanosti), ktorý by opodstatňoval priznanie vyššej peňažnej náhrady. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy zohľadňuje kompenzovanie vzniknutej ujmy v zmysle jej zmiernenia na spravodlivom a slušnom základe.

65. Liberácia prevádzateľa zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (jeho oslobodenie spod objektívnej zodpovednosti) prichádza do úvahy len v prípade, keď škoda nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod v prevádzke. Okrem toho je liberácia viazaná na podmienku, že prevádzateľ preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať. Vynaložením všetkého úsilia treba rozumieť všetku objektívnu starostlivosť, ktorá sa mohla vynaložiť na zabránenie vzniku škody. Prevádzateľ sa môže zbaviť zodpovednosti aj v prípade, ak je škoda spôsobená zavinením poškodeného.

66. Súd považoval žalovaného 2/ za subjekt zodpovedný za škodu (viď bod 50. a 51. odôvodnenia). Súd však žalobu voči žalovanému 2/ ako prevádzateľovi motorového vozidla Škoda Octavia zamietol v celom rozsahu (čo do náhrady majetkovej škody i nemajetkovej ujmy), nakoľko mal za preukázané zbavenie sa zodpovednosti podľa § 428 Občianskeho zákonníka. V danom prípade došlo síce ku škode, ktorá bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla, avšak táto škoda nebola spôsobená konkrétnymi okolnosťami, ktoré by mali pôvod v samotnej prevádzke motorového vozidla Škoda Octavia s D.: G., ktorého bol žalovaný 2/ prevádzateľom. Nemajetková ujma a majetková škoda bola teda spôsobená vonkajšími okolnosťami, keď v konaní bolo jednoznačne preukázané, že jedinou príčinou dopravnej nehody medzi poisteným motorovým vozidlom Škoda Octavia a chodkyňou M. S. bola z technického hľadiska nesprávna technika jazdy vodiča neznámeho vozidla, ktorý nedal prednosť v jazde vodičovi Škoda Octavia, čím mu vytvoril kolíznu situáciu a škode sa nedalo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že vodič Škody Octavia neporušil pri jazde žiadne právne predpisy a na vzniknutú kolíznu situáciu reagoval technicky správne. Znalec síce uvádza 4 možnosti, ako sa dalo zrážke s chodkyňou zabrániť, súd ich však vyhodnotil len ako čisto teoretické možnosti a škodu vyhodnotil ako neodvratiteľnú, nakoľko škode sa nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať, teda pri vynaložení objektívne požadovanej miery starostlivosti, ktorú bolo možné za daných okolností vyvinúť. Vynaloženie danej miery starostlivosti sa skúma z objektívneho hľadiska vo vzťahu k priemernému rozumnému a starostlivému prevádzkovateľovi, ktorý by sa nachádzal za rovnakých okolností na danom mieste v danom čase. Vodič vozidla Škoda Octavia podľa názoru súdu reagoval spôsobom, akým by reagoval priemerne rozumný a priemerne starostlivý vodič, ktorý by sa nachádzal za rovnakých okolností na danom mieste v danom čase. Treba si uvedomiť, že v danom prípade sa jednalo o nečakanú nepredvídateľnú kolíznu situáciu za zhoršených podmienok (mokrú vozovku), na ktorú bolo potrebné reagovať v zlomku sekundy. Spôsobom, ktorým by sa dalo vyhnúť zrážke s chodkyňou, by možno reagoval len profesionálny vodič alebo automobilový pretekár, avšak priemerne zdatný a priemerne starostlivý vodič by zrážke s chodkyňou podľa názoru súdu nezabránil, keďže zrejmou a očakávanou reakciou vodiča v prípade nečakanej prekážky je inštinktívne sa prekážke vyhnúť a to strhnutím riadenia do opačnej strany. Súd sa stotožňuje aj s názorom prokurátora vyjadreným v uznesení, ktorým zamietol sťažnosť proti uzneseniu o prerušení konania, podľa ktorého zo znaleckého posudku celkom jasne a zreteľne vyplýva, že z technického hľadiska bolo jedinou príčinou dopravnej nehody nesprávna technika jazdy neznámeho vozidla. Vodič vozidla Škoda Octavia ani chodkyňa z technického hľadiska nepochybili a ich konanie nebolo v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o čiastočnom nebrzdení vozidla Škoda počas vyhybacieho manévru prokurátor dodal, že

uvedené nie je z technického a ani právneho hľadiska podstatné a je zrejme, že vodič vozidla Škoda viedol vozidlo správne, na ním nezavinenu kolíznú situáciu (vyvolanú neznámym vozidlom) reagoval správne. Keďže žalovaný 2/ sa zodpovednosti zbavil, teda nárok žalobcov voči nemu nebol preukázaný, súd žalobu zamietol aj voči žalovanému 3/ ako jeho poisťovateľovi.

67. Súd považuje za potrebné dodať, že aj v prípade keď by nárok žalobcu 1/ voči žalovanému 1/ čo do náhrady škody vo výške 1.900,- eur nebol premlčaný a v prípade, ak by sa žalovaný 2/a 3/ nezbavili svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov, súd by náhradu škody vo výške 1.900,- eur žalobcovi 1/ nemohol priznať, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že výdaje súvisiace s pohrebom hradil žalobca 1/, keď na objednávke kompletných pohrebných služieb je uvedený žalobca 2/, ktorý je uvedený aj na príjmovom pokladničnom doklade za výkop hrobu a z účtu za pohostenie na kare nie je zrejme, kto ho zaplatil (tieto skutočnosti by mohli byť preukázané výsluchmi, ale žalobcovia 1/ a 2/ sa k nim vo výpovediach nevyjadrili, napriek faktu, že žalovaní tieto skutočnosti namietali).

68. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom 1/, 2/, 3/ a 4/ priznal voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy. I keď CSP nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP (účinnému do 30.06.2016), ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 O.s.p., zásadu úspechu vo veci treba uplatňovať aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V takýchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, keď ho nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu, resp. znaleckej činnosti. Keďže rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, súd žalobcom priznal plnú náhradu trov konania (z prisúdenej sumy a nie zo sumy požadovanej v žalobnom petite), aj keď mali vo veci v zásade úspech len čiastočný. Súd poukazuje na obdobné stanoviská odvolacích súdov vid' napríklad rozsudok Krajského súdu Nitra č.k. 9 Co 267/2016 zo dňa 11.05.2017, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica 17 Co 352/2017 zo dňa 15.08.2018. Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku č.k. 17 Co 352/2017 zo dňa 15.08.2018 konštatoval, že pri rozhodovaní o trovách konania v prípade, kedy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku, preto skutočnosť, že došlo aj k čiastočnému zamietnutiu žaloby žalobcov v prevyšujúcej časti, nemá na rozhodnutie o trovách konania žiadny vplyv, v tomto prípade, aby dôsledky takéhoto rozhodnutia neboli vo vzťahu k žalovaným nespravodlivé, sa výška náhrady trov konania odvíja len od prisúdenej sumy bez ohľadu na pôvodný predmet konania. Obdobne taktiež Krajský súd v Trenčíne v rozsudku č.k. 19 Co 71/2019 zo dňa 09.10.2019 konštatoval, že zohľadniac procesný výsledok v konaní, keďže žalobkyne mali vo veci úspech len čiastočný a rozhodnutie o výške záviselo od úvahy súdu, pričom treba rozlišovať čo je základné a čo je sprevádzajúce (nález Ústavného súdu ČR, III/170/99), keď za základné treba považovať, že do práv žalobkyň bolo zasiahnuté, škoda bola spôsobená, pričom výška plnenia závislá na úvahe súdu je druhotná, je v súlade so zásadou spravodlivosti a v súlade so satisfakčnou funkciou nemajetkovej ujmy rozhodnutie súdu prvej inštancie. Ktorý o náhrade trov konania rozhodol, že žalobkyne majú proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsah 100%.

69. Žalovaný 1/ namietol, že žalobcovia mu nedoručili oznámenie o škode, preto nemohol porušiť ust. § 11 ods. 6 zák. o PZP a preto nie je povinný nahradiť žalobcom náklady spojené s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov z poistenia zodpovednosti. Súd k tomu uvádza, že za oznámenie o škode sa dá považovať doručenie žaloby žalovanému 1/ a preto žalobcom nárok na náhradu trov konania vznikol.

70. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 2/ a žalovanému 3/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže boli plne úspešný vo veci, keď žaloba bola voči nim zamietnutá.

71. O uložení povinnosti žalovanému 1/ zaplatiť súdny poplatok v zmysle § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, rozhodne v súlade s § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Pezinok, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov